

§ 218

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan ym. valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Tapio Bergholmin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille:

"Varhaiskasvatustilain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunnalla on ympärivuorokautinen päivähoiton järjestämisvastuu, ja vuorohoitoa järjestetään lapsille vanhempien opiskelusta tai työstä johtuvan vuoro- ja yövuorohoidon tarpeen mukaan. Vuoro- ja yövuoro- hoito on tarkoitettu säännöllisesti vuoro- ja yövuoro- hoitoa tarvitseville lapsille. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Vuoro- ja yövuoro- hoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päi-

väkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Palvelun tarpeen arvioinnin myötä myönnetään tilapäistä apua kotiin. Apu myönnetään määräajaksi.

Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan palvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 19.6.2019 § 213 hyväksynyt kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointisuunnitelman mukaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten terveellisten ja turvallisten elinympäristöihin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvistamisen tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä selvitetään vuorotyössä olevien vanhempien alakouluikäisten lasten ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarve sekä mahdollisuudet vastata tarpeeseen kaupungin palveluilla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on linjattu muun muassa, että kaupunki edistää mahdollisimman moni pääsyä kiinni työelämään ja lasten ja nuorten perustason palveluja vahvistetaan. Työelämä ja työajat monimuotoistuvat, ja yhä useammassa työtehtävässä tehdään työtä ilta- tai viikonloppuaikaan. Työelämän muutos tarkoittaa, että yhä useamman helsinkiläisen alakoululaisen vanhempi tai vanhemmat työskentelevät ilta- tai vuorotyössä.

Pienen koululaisen huolenpito ja perusturvallisuuden turvaaminen luotettavilla ja huolehtivilla aikuisilla lisää lapsen hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen ja eriarvoisuuden riskiä."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta 30.9.2019 mennessä. Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

10.09.2019

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 302

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Helsingissä koululaisille järjestään monenlaisia mahdollisuuksia iltapäivätoimintaan koulujen, leikkipuistojen ja järjestöjen tuottamina vaihtoehtoina. Alkuopetusikäisistä lapsista 80 prosenttia osallistuu koulun toiminta-ajan ulkopuoliseen iltapäivätoimintaan.

Varhaiskasvatustilain 13 §:n mukaisesti: ”Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi”.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Helsingissä kuusi päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatusta ja hoitoa ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Päiväkodit sijaitsevat Rastilassa, Puotinharjussa, Malmilla, Kalasatamassa, Kampissa ja Pohjois-Haagassa. Tämän lisäksi Helsingissä on illalla auki olevia (ma-pe klo 6.15–22) päiväkoteja neljä ja ne sijaitsevat Latokartanossa, Huopalahdessa, Tapulikaupungissa ja Herttoniemessä.

Ilta- ja yöhoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Sitä järjestetään varhaiskasvatuksessa lapsille, joilla on säännöllinen tarve huoltajien päivätyöstä poikkeavien työaikojen tai opiskelun vuoksi.

10.09.2019

Pienten koululaisten kohdalla ilta- ja yöhoidossa tulee ottaa huomioon monta hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvää näkökulmaa. Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Koululaisten ilta- ja yöhoidon tarve on asia, johon tarvitaan tarkempaa selvitystä. Tulee arvioida mikä olisi pienten koululaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu ja hoitomuoto ja kuinka ilta- ja yöhoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään onko yksityisiä tahoja, jotka järjestävät ilta- ja yöhoitoa.

Syksyn 2019 aikana tehdään selvitys koululaisten ilta- ja yöhoidon järjestämisestä ja mallin aiheuttamista kustannuksista. Mahdollisesta pilotoinnista keväällä 2020 aiheutuviin kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä 2020.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi